

פרשת בא < 44 > ב' שבט התשע"א

גילוי דעת

במזרח

נכנסנו למעלה הזיתים, כדי לפגוש את אריה קינג, מראשי אלע"ד, שלא רק ליבו במזרח עיר הקודש. אחד על אחד

תוכנית הגרעין

מדור חדש. והפעם: גרעין הדר בחיפה מספרים מי רקד איתם 'עם ישראל חי' בהקפות שניות

אבי קנטרוביץ' ממליץ לדבר בקור

הרב מנחם בורשטין על פוליטיקה והנהגה של עם ישראל

וצ' המעצבייני"ש יודע מתי הגיע הזמן להתפלל

מזרח, מעלה הזיתים, פגוש את אריה קינג, מראשי אלע"ד, שלא רק ליבו במזרח עיר הקודש. אחד על אחד

אבי קנטרוביץ < מנכ"ל תנועה כהלכה

נהיגה נכונה מהיבטים שונים

צריך לדבר בשפה ברורה

לשאלת פרעה בפרשתנו 'מי ומי ההולכים?' עונה משה בפירוט ובדיוק רב: "בנערינו ובזקנינו...בבנינו ובבנותנו... בצאננו ובבקרנו..."

נהגים, רוכבים והולכי רגל משדרים אלו לאלו מסרים - ברוב המקרים ללא מילים. בשפת גוף, בתנועות ובהתנהגויות הדורשות פירושים.

כשמקבל השדר נזקק לעשות מאמץ כדי להבין את המסר הוא עלול להחמיצו ולהבין אותו מאוחר מדי, או במקרים אחרים, להבינו שלא כהלכה.

המסר צריך להיות ברור

< איתות יש להפעיל לפני התחלת פעולה, ולא בו זמנית לה.
< יש להקפיד על מיקום חד משמעי בנתיב הרצוי, ולא נסיעה או רכיבה בין נתיב אחד לשני.

< יש לנצל ככל האפשר קשר עין בין הנהגים, כאשר מבצע הפעולה הראשון (למשל, החוצה בצומת) מודא שהנהג השני מתבונן בו.

< טוב להימנע משינוי מקום, מהחלפת נתיבים ומכל התנהגות המביעה היסוסים. במקרה קיצוני, כשהנהג באמת מהסס ומתלבט, רצוי שהנהג ימשיך לנסוע ישר, לחפש מקום חנייה, לעצור, לבדוק במפה או לחפש מידע נוסף ורק אז להשלים את הנסיעה כראוי.

אל תפתיעו במסרים כפולים או סותרים - דברו בשפה ברורה.

אדם מאמין נוהג לחומרא

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה מסובסדות ע"י קרן אביה: 09-7745758, 054-4836343

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים:
בשבוע שעבר, נהרגו בכבישי ישראל 7 בני אדם
ועוד 1 נפטר מפציעות קודמות

הנתונים נכונים ליום ראשון האחרון

לנהיגה נכונה

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

גליון 44
פרשת בא
ב' שבט תשע"א

תמונת שער:

מתניכם חגרים
נעליכם ברגליכם
ומקלכם בידכם
בא י"ב, י"א

התמונה בשער צולמה ע"י עדי אשר
בטיול בדרום הארץ

בכל שבוע תתפרסם בעז"ה תמונת שער מתוך מבחר תמונות שתשלחו אתם הקוראים. אתם מוזמנים לשלוח תמונה הקשורה לפרשת בשלח למייל: gdaat@pisrael.com
לציין עבור תמונת שעה. עפ"י התקנון

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת
הרב מרדכי אליהו זצ"ל

זה עונג שבת

הדלקת נרות < ירושלים 4:14 תל אביב: 4:32 חיפה: 4:21
צאת השבת < ירושלים 5:30 תל אביב: 5:32 חיפה: 5:29

הודו לה' כי טוב

עוברים לבית המדרש החדש

פרטים בעמוד 11

הוצאה לאור: קרן אביה לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

הפקה ופרסומות: & פרסומי ישראל ושות'

לפרסום, למודעות ולהנצחות: ורד כהן-חדד

gdaat@pisrael.com ■ 02-5350916

עריכה: עפר מעוז | עריכת לשון: מרב הולצמן

עיצוב: תמי כהן וצ. מילר

תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד

© כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'

■ נא לא לקרוא בשעת התפילה

■ נא לשמור על קדושת הגליון

■ כל ההכנסות מהגיליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

מצטיינת? החלטת ללמוד הנדסה?

אנו בבית הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים - מכון טל
בשיתוף הקרן לעידוד מצוינות

מאמינים בך

ולכן החלטנו להעניק לך
מלגת לימודים במגמות הבאות:

25% מלגה
משכר הלימוד

בהנדסת תעשייה וניהול

לבעלות פסיכומטרי 620 ומעלה
תוענק בשנים א'-ב'

90% מלגה
משכר הלימוד

בפיזיקה - הנדסת
אלקטרו-אופטיקה

לבעלות פסיכומטרי 620 ומעלה
או ממוצע בגרות 102
תוענק בשנים א'-ד'

לימודי תואר שני
במנהל עסקים MBA
יחלו בסימסטר ב'

יום פתוח, יתקיים אי"ה ביום חמישי,
ח' בשבט תשע"א, (13.1.11), בשעה 11:00
במכון טל - רח' בית הדפוס 7, ירושלים

החלה ההרשמה ללימודים במגמות הבאות:

תואר ראשון

- חשבונאות ומערכות מידע
- ניהול ושיווק טכנולוגיה
- מכינה קדם אקדמית

■ סיעוד

■ מדעי המחשב

■ מדעי המחשב - ביואינפורמטיקה

תואר בהנדסה B.Sc.

■ הנדסת אלקטרו-אופטיקה

■ הנדסת תעשייה וניהול

■ הנדסת תוכנה

חדש! אשכול התמחויות בהנדסת אלקטרו-אופטיקה, בתחומים: אופטרוניקה ומחשבים

חפשו אותנו בפייסבוק!
מכון לב - מכון טל

www.jct.ac.il

בית הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים - מכון טל
לפרטים נוספים: 1-700-50-32-32

הם ימים קדושים האסורים במלאכה, ומאידך הם מותרים במלאכת אוכל נפש. מכיוון שיש לנו חלק בקביעת המועדים יש לנו גם יכולת לעסוק בהם לצרכינו האנושיים, אולם רק בהם. המלאכות המשעבדות אותנו לפרנסה וקיום אסורות.

המועדים מורכבים אפוא משני גורמים, הגורם הטבעי הקבוע והגורם האנושי, ומקבילים להם החמה והלבנה.

השבת שונה מהמועדים, היא מעל לטבע ומעל לאדם. היא אינה קשורה לשום גורם טבעי. לא חודש ולא שנה. ואין לאדם שום יכולת לשנותה. ה' הוא שברא את היום השביעי, הוציאו ממסגרת הטבע וקידשו. קדושתה מוחלטת. כל מלאכה אסורה, גם לצורך אוכל נפש. התורה שחררה את האדם מכל עיסוק שהוא, גם מצרכיו האנושיים. בשבת כלול חופשיים. גם העבד נאסר בעבודה בשבת. כלול פנויים לפיתוח אישיותו הרוחנית. כולם מודים שהתורה ניתנה בשבת.

מעניין הדבר כי למרות שהחודשים והשנים נקבעים על ידינו, הרעיון של המחזוריות השבועית קיים גם בהם. החודש השביעי והשנה השביעית מקודשים. ובכל קדושה זאת יש בה מהשחרור. בראש השנה יצאו אבותינו מעבודתם. ביום הכיפורים העבדים משתחררים בשנת היובל. בסוכות יצא אדם מביתו לסוכה, בשמיטה האדמה משתחררת וחוזרת לבעליה.

הנתונים הטבעיים יש בידו גם אפשרויות לנצל את כוחות הטבע ולברור בעצמו את דרכו, מתוך בחירה חופשית.

במילים אחרות: מצווה זו, המוסרת בידינו את קביעת הלוח, היא בשורת החופש. יש לאדם בחירה חופשית. הוא לא משועבד לשום גורם טבעי. לכן זו המצווה הראשונה שניתנה לנו בהיותנו עדיין עבדים במצרים. זאת בניגוד לפרעה שהיה שבוי עד עתה במסגרת דטרמיניסטית כובלת, שבה נשללה ממנו הבחירה החופשית. גם את העבדות הוא ראה במסגרת דטרמיניסטית זו. עבד הוא עבד לעולם. העבדות היא תופעה הכרחית טבעית שלא ניתן להשתחרר ממנה.

התורה חידשה פה חידוש - העבדות אינה תופעה טבעית. 'עבדי הם ולא עבדים לעבדים'. גם העבד הכנעני אינו עבד מוחלט, הוא אינו רכושו המוחלט של אדוניו. האדון המכה את עבדו ומת תחת השבט נקום יינקם, הוא חייב מיתה! פגיעה באחד מאברי העבד משחררת אותו.

עם ישראל הביא מהפכה חברתית לעולם, קריאת תגר נגד העבדות, נגד הדטרמיניזם, נגד כל הכבלים האנושיים והטבעיים. עם ישראל הביא לעולם את הבחירה החופשית.

ההלכות המאפיינות את מועדי ישראל משקפים את שני היסודות האמורים: הקביעות והחרות. מצד אחד,

'החודש הזה לכם' - זו המצווה הראשונה שנצטוו ישראל. יש להתבונן, מה ראה ה' לצוות דווקא על מצווה זו בראשונה?

לוח השנה הישראלי בנוי על שני מחוגים: השמש והירח. בניגוד לנוצרים שיש להם רק שנה שמשית והחודשים הם מושג מלאכותי (הלקוח מאתנו), ובניגוד למוסלמים שיש להם רק חודש ירחי, והשנה היא מושג מלאכותי (גם הוא לקוח מאיתנו) - רק בעם ישאל יש שילוב של השניים - החמה והלבנה.

החמה זורחת כל יום באותו גודל. הלבנה גדלה ומתמעטת מדי יום ביומו. השמש מציינת את הקביעות. כדברי המוטיב החוזר במגילת קהלת: 'תחת השמש' - מחזוריות קבועה שלכאורה אינה ניתנת לשינוי. הלבנה (כפי שהסביר הרב קוק זצ"ל) מייצגת את השינוי. אמנם יש טבע קבוע, אולם יש אפשרות גם לשנות. יש חוקיות, ויש גם בחירה חופשית.

"החודש הזה לכם" - הוא מסור בידכם ואין אתם מסורים בידו. אומנם החודש נקבע על ידי הירח, אולם יש צורך לעבור, אחת לחודשיים בערך. הסמכות בידינו לעברו לפי שיקולנו. השנה קבועה על יסוד הקפת החמה (תקופות) אך 12 חודשים אינם מהווים שנה שלמה. חסרים כ-11 יום. יש לעבר את השנים מדי פעם בפעם. אנו רשאים לעבר את השנים לפי שיקולנו. אומנם יש מסגרת טבעית שאי אפשר לפרוץ אותה, אדם לא יכול להצמיח כנפיים ולעוף, אך במסגרת

הסימפואניה נמשכת...

לאור ההצלחה, בתי אמנה ממשיכה בבניה בשומרון ומזמינה אתכם לסימפואניה של איכות חיים!

נשאר 3 בתים אחרונים

יקיד
היישוב: **דתי לאומי**
הקהילה: **290 משפחות**
הבית: **120 משפחות**
4 חדרים, 112 מ"ר בנוי
המחיר: **825,000 ₪**

עינב
היישוב: **דתי לאומי**
הקהילה: **160 משפחות**
הבית: **חד משפחתי**
105 מ"ר בנוי
המחיר: **717,000 ₪**

רבבה
היישוב: **דתי לאומי**
הקהילה: **240 משפחות**
הבית: **קוטג' טורי**
4 חדרים, 96 מ"ר בנוי
המחיר: **741,000 ₪**

שרות זר במנהל שטח
www.amana.co.il

יצמוד למדד תשומות הבנייה 11/10
מרכז מידע אמנה 1-800-260-240

איזק גדלין, שיווק, נכסים
רח' חובבי ציון 36, פ"ת
טל': 050-5326929, 03-9303494
isaacnadlan@gmail.com

לשרותכם
משרד מכירות
בפתח תקוה

שאמנם מאוד חשוב לגשת לפרעה, אבל זה לא יהיה מנומס לבוא עם משלחת גדולה, ולכן הם מתנדבים לוותר על הכבוד.

אך הקב"ה, בוחן כליות ולב, ידע בדיוק שהכל תירוצים, ושהכל נאמר מתוך פחד וחוסר אומץ לעשות את דבר ה'. על כן זכו הם להיות במעמד הר סיני אך לא בגובה ההר. אולי זו הסיבה שלא ידועים לנו שמותיהם.

חושבני שגם בימינו, כאשר אומרים סברות שונות בהנהגת ציבור, צריך לבדוק האם הן נובעות מתוך פחד מבני אנוש או מתוך יראת שמים.

תודה לכל אלה ששלחו לי תשובות לשאלתי בשבוע שעבר. אין ספק שמבוכתי קטנה בעקבות הבקשה כאן. י"ש רח!

מאז צעירותי, תמיד ניקרה במוחי המחשבה: כיצד זה שאנשים מכובדים וחשובים מתחמקים משליחות כה חיונית, ואינם מתביישים להשאיר את משה ואהרן לבדם?

משהכרתי יותר את נבכי החיים, הבנתי שכנראה היו כינוסי הכנה של הזקנים לקראת המפגש הגורלי וקמו הזקנים לדבר בזה אחר זה. הם שיבחו את היוזמה, אך הסבירו למה העיתי לא מתאים להוציא את הדבר אל הפועל, ועל כן הם לא יבואו. קבוצת זקנים נוספת הסבירה את חשיבות הרעיון, אך טענה שאדם מגמגם כמו משה, עם כל הכבוד, לא יכול להיות הדובר של כולם ועל כן הם לא יבואו. קבוצה אחרת וודאי טענה

בפרשיות אלו אנו רואים את משה ואהרן פונים ומנהלים מו"מ עם פרעה לבדם. זאת למרות שכפי שנראה מהפסוקים, ראשי העם בתקופת השעבוד למצרים היו הזקנים, שלחלוטין לא מחזירים כאן.

על תמיהה זו השיב כבר רש"י: "אמרו רבותנו: הלכו עמם זקנים והיו מגניבין את עצמן ונשמטין אחד אחד שנים שנים, והלכו להן. כיוון שהגיעו לפלטרין של פרעה לא נמצא אחד."

וממשיך המדרש שהזקנים נענשו על כך: "אמר להם הקב"ה... 'חייכם אני פורע לכם'. אמת? בשעה שעלה משה ואהרן עם הזקנים להר סיני לקבל התורה החזיר הקב"ה, שנאמר: 'ואל הזקנים אמר שבו לנו בזה'."

בין ההיכלות

הכרת הטוב | כותב: בר מנחם

הקולות שבין היכל בית הכנסת להיכל האופרה

לבד מוהפעותיה בפני ציבורים מגוונים בארץ מקבלת ביקורות מהללות במיוחד על הופעותיה שנה בשנה ברחבי צפון אמריקה על הצליל המשובח שלה ועל השירה המסוגנת והמבריקה של חברי המקהלה על שלל סולניה - הלא הם פרחי החזנים כוכבי העתיד. את המקהלה מלווה רביעית המכון בראשותו של ריימונד גולדשטיין המשמש גם כמעבד הקבוע ליצירות המבוצעות על ידה.

קונצרט הגאלה המפואר בבית האופרה בתל אביב בו יוכרז על הקמת הקרן אשר תישא את שמו של שלמה להט מוענק כהוקרה ו"הכרת הטוב" למיסדי המכון הלא הם שלמה להט וכן חיים וינר שהיה שותף נאמן לצ"ץ בחידוש מסורת החזנות הגדולה. תעודות הוקרה לשניים אלה יוענקו על ידי נשיא הכבוד של המכון הרב הראשי הרב ישראל לאו שליט"א ומטעם משרד התרבות בידי שרת התרבות והספורט ח"כ לימור לבנת.

בקונצרט המופק בשיתוף האמרגן לוי כנס ישתתפו טנור האופרה מהמטרופוליטן אלן גלסמן החזן זמר צודיק גרינוואלד, אשר ישמיע בהופעת בכורה 2 יצירות אשר הולחנו במיוחד על ידי יוסי גרין, הנער אורעד כץ והחזנים המהוללים מניו יורק, יעקב יוסף שטארק ונתנאל הרשטיק. את השירה והזמרה ילוו התזמורת הסמפונית החיפאית בניצוחו של מאסטר נועם שריף ומקהלת המכון.

מאות רבות של שוחרי חזנות ואוהבי השירה ימלאו את שורותיו של המשכן בערב המיוחד "בין ההיכלות" - בין היכל התפילה והיכל השירה והזמרה.

אות הוקרה ייחודי יוענק לשלמה להט-צ"ץ, בדמות קרן מלגות אשר תיוחד לתלמידי מכון תל אביב לחזנות בתל אביב. הקרן אשר מוקמת בימים אלה תוענק לראש העיר המיתולוגי של העיר תל אביב יפו בקונצרט גאלה ייחודי שיערך באולם האופרה של משכן האמנויות בתל אביב - קומפלקס תרבותי המזכיר מרכזים דומים בערים הגדולות בעולם. יש לציין כי גם משכן מפואר זה והגופים התרבותיים השוכנים בו, הם פרי חזונו ועמלו של "צ"ץ" כמו גם מכון תל אביב לחזנות אותו יסד ועודד שלמה להט.

מכון תל אביב לחזנות ע"ש ברודט השוכן במרכז המפואר בלב העשייה התרבותית בתל-אביב הפך ברבות השנים לבית היוצר המרכזי לחזני הדור החדש אשר צמח בחצי יובל שנות קיומו של המכון. בוגרי המכון משמשים בקודש כחזנים בבתי הכנסת הגדולים בעולם היהודי על תפוצותיו. גם הנוודים שבין החזנים המופיעים כיום על בימות הקונצרטים ברחבי תבל הם בוגרי המכון.

לבד מצוות ההוראה המעולה של המכון בראשותו של החזן המהולל נפתלי הרשטיק מתפאר המכון בספרייה האוצרת בתוכה אוספים נדירים ממיטב יצירות החזנות לדורותיה ובין השאר כתבי יד של "תור הזהב" של החזנות ואף לא מעט כאלה ששרדו את שואת אירופה והגיעו בדרך לא דרך לספריית המכון. לבד מהנחלת המורשת הזו על ידי מורי המכון החזנים חיים פייפל, יותם סגל, שרגא הרשטיק והמוסיקאי ריימונד גולדשטיין משמש האוסף, אבן שואבת לחוקרים ומוסיקולוגים רבים.

אחד הדברים המייחדים את המכון זה כעשור, הוא המקהלה המשובחת של המכון בניצוחו של החזן נפתלי הרשטיק אשר

בספרו 'נפש החיים' הוא כותב שהקב"ה השליט את האדם מישראל על רבבות כוחות ועל עולמות אין מספר. הוא מסביר שבכל מעשה טוב ובכל מחשבה טובה ובכל דיבור טוב נותן היהודי כוח ומוסיף קדושה בעולמות העליונים, כמו שנאמר: 'ואשים דברי בפיך... לנטוע שמים וליסוד ארץ...'. במעשים או במחשבות או בדיבורים שאינם טובים, מאידך - היהודי מהרס עולמות עליונים. לדברי נפש החיים, כפי שהקב"ה מנהיג את העולמות בכל רגע, כך גם האדם מישראל קיבל כוח כזה והוא הנקרא צלם א-לוקים.

בספר תשובותיו של מן הראי"ה קוק זצ"ל, 'דעת כהן', מסביר הרב מדוע ניתוחי מתים של גויים מותרים ואילו ניתוחים של מתי ישראל אסורים. הסיבה לכך היא כי עם ישראל מצווה על קדושת הגוף ומוזהר מלאכול מאכלות אסורות, ועל כן הוא נקרא 'גוי קדוש'. לעומת זאת הגויים, האוכלים כל דבר, גופם אינו קדוש ולכן מותר לנתח את גופם לאחר מיתה לצורך לימוד רפואה. "כי ניזול המת בא מצד צלם א-לוקים שבאדם, שהוא מיוחד לישראל ביותר בהירות מצד קדושת התורה". הרב צבי יהודה מביא שם בהערותיו את דברי אור החיים הנ"ל, שיש צלם א-לוקים מיוחד לישראל וכן דברים דומים שכתבו המהרש"א וה'חתם סופר'.

זהו עומק הפשט במשנה: "חביבין ישראל שניתן להם כלי חמדה, חיבה יתרה נודעת להם שניתן להם כלי חמדה שבו נברא העולם, שנאמר: 'כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו' - היינו, שעל ידי לימוד התורה וקיום המצוות הם בוראים עולמות ומעלים את כללות ההוויה ■

אבל ישראל, מכך שנקראים בנים - אף כאשר עובדים עבודה זרה חס וחלילה, עדיין נשארים בחביבותם, כי אי אפשר שהצלם ייטמא אצלם מכל וכל". כי גם בן שחוטא, לעולם נשאר בן.

בין כי ובין כי קוראים בנים. הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל

בעל התפארת ישראל אמנם אומר שגם לאומות העולם יש צלם א-לוקים, אך גם הוא כאור-החיים הקדוש מבדיל בין ישראל לעמים: הגויים עלולים לאבד את צלם האלוקים שניתן להם כשירשיעו מאוד, ואילו ישראל, שהם בנים למקום, אינם מאבדים צלם זה לעולם.

הסבר נפלא למושג צלם א-לוקים נמצא בספרו של הרב ר' חיים מוולוז'ין, תלמידו המובהק של הגאון מוויילנא.

בחודש מנחם-אב תש"ו כתב מורנו ורבנו, הרב צבי יהודה, מאמר בשם 'על חילול הקודש'. במאמרו זה הוא תוקף בחריפות את הבריטים ששלטו אז בארץ ישראל. באותה שנה הם הטילו מצור על תל אביב, חיללו ספרי תורה ובתי כנסת ועצרו בברוטליות אלפי יהודים, בתוכם רבים ממנהיגי הציבור. רבנו ראה בפעולות המרושעות של הבריטים המשך למעשי הנאצים במלחמת העולם השנייה, מלחמה שהסתיימה זמן לא רב לפני כן. את המעשים הללו הגדיר במילים: "שפלות של ונדליזם מטורף, מחיית צלם א-לוקים והתבלטות החיה הרעה שבאדם". כאשר שלח רבנו את מאמרו לעיתון 'הצופה' מנע הצנזור הבריטי את פרסומו. רק בשנת תש"ח, אחרי שהבריטים עזבו את הארץ, פורסם המאמר.

כתוב בתורה: "ויברא א-לוקים את האדם בצלמו". מסביר 'אור החיים' במקום שהקב"ה ברא את האדם בצלמו של האדם, היינו בצורתו הניכרת הנראית לעין. צלם זה משותף לאנושות כולה ונמצא גם באלה הריקים מקדושה. ואילו צלם א-לוקים, שהוא דמות רוחנית נעלמת - אותה נטע בעם ישראל, ובלשונו של אור-החיים: "הם בחינת המאוסים עם ישראל, נחלת שד-י".

במשנה במסכת אבות נאמר: "רבי עקיבא היה אומר: חביב אדם שנברא בצלם... חביבין ישראל שנקראו בנים למקום, חיבה יתרה נודעת להם שנקראו בנים למקום, שנאמר: 'בנים אתם לה' א-לוקיכם'".

כותב שם 'תפארת ישראל' בפירושו למשנה: "שכל האומות חביבין שיש בהן צלם א-לוקים, ואף על פי כן כשירשיעו מאוד אפשר שיסתלק מהן הצלם.

גילוי ניצוצות

בעד עמנו

הרב אלישע וישליצקי - 'מרימים את הדגל'

יתר - יתחברו ויתארחו יחד קהילות, שכונות, ישובים וערים בקרב ערים כמו: בית שאן, באר שבע, רעננה, פתח תקווה, צפון תל אביב ועוד. חיבורים אלה יתבצעו בעזרת ה', ובסיוע כל מי שישתחרר מהפסיביות, עם קבוצות, עם דמויות ועם תנועות שיבואו להתארח, לפעול, ללמוד ולבטא, ברשות הרבים, בבתי כנסיות, בבתי מדרשות ובקהילה, את חיבורנו מחדש. החיבור אל עצמנו, אל עמנו, אל ארצנו ואל דבר ה' א-לוקי ישראל הקורא לכולנו - "חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי א-לוקנו".

בשבת פרשת יתרו, שבת מתן תורה, תתקיים שבת התחברות כלל ארצית של רבנים, משפחות ואנשי חינוך בערים בכל רחבי הארץ. השבת תעסוק בנושא תורת הרב קוק, תורת ארץ ישראל ובירור הסוגיות האמוניות בדורנו.

לקהילות ולרבנים המעוניינים לקחת זכות וחלק בשבת זו, ניתן ליצור קשר: מרימים את הדגל - 052-3003873.

א-לוקין בה", ומה התוכן המוסרי-לאומי אשר צריך לצמוח ע"י 'צבאות ה' שהם בית ישראל לגוניהם. מתוך נאמנות לגילוי הדעת האמיתי המתחדש והמתקדש, תתגלה האחריות הישראלית המקורית כלפי העולם כולו. ברם, אם נתכחש לזהותנו נתכחש גם לאחריותנו. האחריות הזאת אינה נקנית על מגש כסף, אדרבה, כאשר יענו אותנו כן נרבה וכן נפרוץ. כך, אמנם, חשה האומה לדורותיה על בשרה, וכן דורנו הצומח דווקא מתוך הקושי והסבל.

לפיכך, אולי בעת הזאת במיוחד, כאשר עולות בסערה ברצף שאלות של זהות לאומית-מוסרית בקרב החברה הישראלית, חובה עלינו לפעול ביתר שאת למען הביורר הנוקב של מקורות קיומנו ומטרתנו. יהיה זה גילוי דעת עממי, טבעי ועוצמתי, מְקֻדֵּשׁ ומקדש, אם במאות מקומות ברחבי העם והארץ באותה שבת - פרשת

מה יעשה איש פשוט כמוני, אשר אין מקומו בגילויי דעת של אנשים חשובים המתרבים בתקופה האחרונה? האם להיסחף אחרי גילוי דעת משלי? אני חש שעליי להיפתח לקולות הבוקעים מעומק ספר שמות בפרשות האלה - בעיני מצרים וביציאה ממנה - כאשר נוצרת האומה הישראלית בחבלי לידתה, זהו גילוי דעתה של התורה, המעידה כי ההיווצרות הזאת קשורה במהותה לחיבור אל הארץ. "וגם הקמתי את בריתי איתם לתת להם את ארץ כנען", וכן בלשונות הגאולה שם בהמשך.

אולי דווקא הדבר הקבוע הזה צריך ניעור רציני כיום. גילוי דעת זה של החיבור בין העם והארץ, חיבור של נשמה ונפש, לב וגוף, רוח ומעשה - זקוק להתחדשות בתוכו, בעוצמה וביישום האישי והציבורי ובכל מה שביניהם. לא בכדי חשים כיום אויבינו בתת מודע כי קרובה ההכרעה למי באמת "הארץ אשר עיני ה'

שבת ירושלמית

שבת היסטורית נערכה בשבת פרשת שמות סביב בשורת הירושלמי לדורנו. מדובר בשבת היסטורית שקיזז הפעם הראשונה שמתקיימת שבת שהתלמוד הירושלמי נמצא במרכז.

בשבת זו הרצו הרה"ג שאר ישוב כהן רבה הראשי וראב"ד חיפה, שהוא גם נשיא מכון הירושלמי, הרב אברהם בלס ראש מכון הירושלמי - תלמודה של ארץ ישראל, והרב חגי ניר חוקר בכיר במכון הירושלמי.

בקשה לתרומה

יהודי שהתגלה אצלו סרטן המעי הגס מטופל בטיפולי כימותרפיה במחלקה האונקולוגית בתל השומר המשפחה מבקשת סיוע משום שאין לה הכנסה כלכלית מפאת המצב.

לתרומות: ת.ד. 357 בני ברק 51102.

פירות יבשים כחול לבן

הידעתם ש-89% מהפירות היבשים בארץ מיובאים מטורקיה - ארצם של מחבלי המרמרה? חברת "ט"וב הארץ' החליטה לשים קץ לתופעה והיא משווקת לקראת ט"ו בשבט - חגם של פירות הארץ, ערכת פירות יבשים על טהרת החקלאות היהודית בארצנו הקדושה.

בנוסף לערכה מצורפת חוברת מיוחדת ובה סדר ט"ו בשבט המכיל סיפורים ומהלך נפשי עמוק, המאפשר לכולנו להתחבר בליל החג לארצנו ופירותיה. להזמנות: 050-2060357.

לידידינו בשיבת

'מדברה כעדן' - מצפה רמון

ולראש הישיבה

הרב צבי יצחק קוסטינר שליט"א

ברכות לרגל הנחת אבן הפינה

לבית המדרש החדש

המשיכו בבנין התורה

משפחת גולדברג

ובית: פרסומי ישראל ושות'

למי שחולם ירוק...

בואו להגשים חלום שלב א' ומכר בהצלחה ומתאכלס. מכירת שלב ב' בעיצומה!

טוסקנה | בגליל

הרחבה קהילתית, בית מלון ומרכז מסחרי בלב הגליל

הפרויקט מוקם במושב "כפר שמאי" סמוך לאמירים, מירון וקבר הרשב"י, וצופה לנוף גלילי ירוק, לכנרת ולחרמון. קהילה דתית-לאומית מוזמנת להצטרף אלינו למושב מעורב ואיכותי, בו אנו מציעים וילה בודדת על חצי דונם.

אפשרות לבניית בית + 2 צימרים

- אזור עדיפות לאומית א'
- סיוע ותנאים מועדפים בקבלת משכנתאות
- הנחת מ.מי. למשרתי מילואים בדמי הפיתוח

כל המרכיבים שיוצרים חלום מחכים רק לכם. אז למה אתם מחכים?

לכו בעקבות החלום עד טוסקנה... בגליל.

1-700-500-107

050-2188507 | www.romgalil.org.il

בדיוק למנוע את המצב של חוסר בהירות בענייני של תיווך - המוביל ל'ידי הכחשות וקטטות'. נמצא שעל פי דעת הרשב"א נושא זה הוא בתחום סמכויות השלטון, גם אם אינו שלטון של תורה.

בענייננו, גם התובע הסכים שמסתבר שהנתבע לא העלה על דעתו שהוא צריך לשלם. אך לטענתו של התובע - חיוב התשלום אינו מושפע מידיעת הנתבע. נמצא שבדיוק למצבים כאלה באה התקנה הקובעת שעל מנת לזכות בדמי תיווך יש להבהיר מראש את נושא דמי התיווך בין הצדדים.

למסקנה, הן על פי הגדרת החתם סופר והן על פי דברי הרשב"א, יש להחיל את קביעת 'חוק המתווכים במקרקעין', בפרט במצבים בהם יש טעם לתקנה - כאשר לא הובהר שהשירות נעשה תמורת תשלום - שבכך החוק מונע קטטות ועל כן הוא ראוי.

למרות העימות החריף בין הצדדים, לדעת בית הדין על הנתבע להכיר בטובה שעשה עימו התובע שהביא לידו עסקה משמעותית. מכוח סמכות בית הדין שניתנה בהסכם הבוררות, לחייב בין לדין בין לפשה, קבע בית הדין תשלום סמלי כביטוי להכרת הטוב הראויה במקרה

כזה ■ ערך: הרב סיני לוי

¹ראה בעניין זה שו"ע סימן ש"ט סעיף ח' וסעיף י"א, ובש"ך סימן ע"ג ס"ק ל"ט. ²לדוגמה: שו"ע חו"מ סימן ע"ג סעיף י"ד. ³שם, ס"ק ל"ט. ⁴שו"ת חתם סופר חלק ה', חו"מ, סימן מ"ד. ⁵שו"ת בית יצחק חו"מ ע"ג, ג' שו"ת מנחת שלמה א, פז; הרב יצחק ניסים, הרב יוסף שלום אלישיב והרב בצלאל זולטי (פד"ר ו', 382); ⁶שו"ת שבט הלוי חלק י סימן רצ"א ועוד. ⁷שו"ת הרשב"א חלק ב' סימן שנו.

במסגרת מצומצמת זו, הבאנו רק את תמצית הדברים. פסקי דין מלאים ניתן לקרוא באתר רשת בתי הדין ארץ חמדה - גזית: www.erezhemdah.org/beitdin

החתם סופר¹ קובע, בתשובה המתייחסת לחוק שנועד להסדיר נושאי תחרות עסקית, את העיקרון הבא: "שאיננו נגד דין תורה אלא כתורה עשו, ואילו באו לפנינו היינו גם כן מתקנים כן, כדי שלא יתרבו הסרסורים יותר ממה שראוי לפי העיר והמסחה, כדי שיכולים להתפרנס ולא יפסקו חיותא זה לזה".

חידושו של החתם סופר הוא שעל בית הדין לבחון את החוק מבחינה מהותית, וחוק שהוא ראוי מבחינת תוכנו ומטרתו עד שראוי היה שחכמי ישראל יתקנו כן - יש לו תוקף הלכתי. דבריו "שאיננו נגד דין תורה אלא כתורה עשו" באים לומר, שגישה זו אינה סותרת את שיטת הש"ך שהבאנו, על פיה אין דינא דמלכותא כאשר הדין סותר את דין התורה. דברי החתם סופר צוינו על ידי פוסקים רבים² ובית הדין נוקט בגישה זו.

בענייננו, קביעת חוק התיווך במקרקעין שאין חובת תשלום ללא הסכם בכתב, נועדה לצמצם מקרים של חוסר בהירות בין מתווך לבין מוכרים או קונים. חוסר בהירות זה מוביל לאי נעימויות, לכעס ולאיבה ללא צורך, ואף מאפשר למתווך לכפות את שירותיו ללא הסכמה. בסופו של דבר מוביל חוסר הבהירות להתדיינות משפטיות מייגעות הפוגעות בכל המעורבים.

זאת ועוד: בעניין דינא דמלכותא שנועד למנוע סכסוכים הנובעים מחוסר בהירות משפטית מצאנו בתשובת הרשב"א³ במפורש: "ולשון דינא דמלכותא, מורה על דברים שהם מחוקי המלכים לעשות כן בארצם, כגון לשים ערכאות, לכתוב שטרות וכן לעשות חוקים בארצו, כדי שלא יבואו העם לידי הכחשות וקטטות".

הרשב"א קובע אפוא שדינא דמלכותא שנועד 'כדי שלא יבואו העם לידי הכחשות וקטטות' תקף. החוק הקובע שאין דמי תיווך ללא הסכם חתום בכתב נועד

פרטי האירוע: אברהם, שגר בבית המשותף בו היתה דירה בבעלות גלעד, פנה אל גלעד ואמר שיש לו מכרים שמתעניינים ברכישת הדירה, שבאותה עת היתה מושכרת לאדם שלישי. לאחר כחודש, נרכשה הדירה מגלעד על ידי אותם אנשים שנשלחו על ידי אברהם. לאחר החתימה על חוזה המכירה, דרש אברהם דמי תיווך בסך של 2% מהמחיר בה נמכרה הדירה.

גלעד טען מספר טענות אותן פרטנו בגיליון שעבר. למעשה, הבהרנו שיש בסיס לתביעה מדין 'נהנה', שכן בסופו של יום גלעד קיבל מאברהם שירות שווה כסף, ושכלל נהוג ליטול בעבורו כסף.

בגיליון זה נעסוק בטענה האחרונה, והיא שיש לדחות את התביעה גם מן הטעם שעל פי חוק המתווכים במקרקעין לא תשולם אגרת תיווך אלא אם כן, נחתם הסכם בכתב. וכן, כיון שהמתווך אינו מתווך רשום, הוא אינו זכאי לתמורה, ואף עובר על החוק.

פסק הדין: טענת הנתבע מצריכה אותנו לעסוק בכלל ההלכה "דינא דמלכותא דינא". במסגרת מצומצמת זו נוכל לעמוד רק על מספר היבטים הנושא הרחב.

הפוסקים נחלקו ביסוד הדין של "דינא דמלכותא דינא", ובהיקפו⁴.

הרמ"א פסק דינא דמלכותא בכמה עניינים⁵. הש"ך⁶ חלק על הרמ"א וכתב: "שהוא דבר תמוה מאוד לעניות דעתי... היאך נלמוד מדיני הגויים לבטל דין תורה, חס וחלילה לא תהיה כזאת בישראל".

בהמשך דבריו כתב הש"ך שלא נוקטים דינא דמלכותא אלא בעניינים של טובת המלך כמיסים, ושגם על פי הדעה שדין זה חל בכל עניין - "היינו דווקא מה שאינו נגד תורתנו... אבל לזון בדיני הגויים... נגד תורתנו, חלילה, ודאי לא יעשה כן בישראל".

תורת הנגלה

שאלתי ובקשתי
הרב צוריאל וינר - ראש בית המדרש 'רעוא'

הקב"ה אינו כועס ולא גוער בהם, אף אינו מאשים אותם במרד או בכפיות טובה. הקב"ה מכבד את הרגשתם, ומכיל את הקושי שלהם להתגייס למשימת קידוש שמו בעולם. אכן ישנה בעם ישראל חלישות הדעת ברגע ההיסטורי המיוחד הזה. הקב"ה העדיף להתגלות כמבקש מהם, בדיבור רך, מתוך מתן אמוון בהיענותם. ומה היתה תגובתם? עם ישראל "עשו דבר משה, וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלות".

אפשר שהגמרא רוצה ללמדנו שברגעי סבל וכאב בהם נדרשת מסירות נפש, לא תמיד המצווה, התוכחה וההטפה הן דרכי התקשורת המתאימות לקריאה לדגל. ייתכן שקבלת הקושי ונתינת כבוד להתלבטות, מוליכים כוחות להתעלות מעל לקיום העכשווי ולהתמסר לאידיאל של קידוש ה' בגאולה ■ ערך: הרב נתנאל לוי

קידוש ה' בעולם, כאומר ועושה ומקיים הבטחותיו. מדוע הקב"ה לא מצווה עליהם, מצוות אלו, בדיוק כמו שפקד עלינו את כל המצוות? "משל לאדם שהיה חבוש בבית האסורים, והיו אומרים לו בני אדם: 'מוציאין אותך למחר מבית האסורין ונותנין לך ממון הרבה', ואומר להם: 'בבקשה מכם, הוציאוני היום ואיני מבקש כלום!' כל דקה נוספת במצרים היא סבל ועינוי עבור בני ישראל. את הטרואמה רוצים לדחוק אל העבר במהירות האפשרית. הבקשה לעכב את היציאה בעבור מה שהיה יכול להיתפס כהתעשרות, נראית מעבר ליכולתם. הם לא רוצים להתעכב אפילו למען מטרות נשגבות. כל משימה אחרת חוץ מעצם השחרור והגאולה היא 'בעל כורחם'.

פנים רבות להתגלות הקב"ה. הוא מופיע ככל יכול, כאיש מלחמות בעל זרוע נטויה, כמצווה אותנו תרי"ג מצוות וכמעניק לנו ארץ מבוססת. אך האם הוא התגלה אלינו פעם כמבקש שנעשה עבורו משהו?

על הפסוק "דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו... כלי כסף" דורשת הגמרא: "אמרי דבי רבי ינאי: אין 'נא' אלא לשון בקשה! אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: 'בבקשה ממך, לך ואמור להם לישראל: בבקשה מכם, ישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב'. בקשה כפולה ומכופלת - הקב"ה מבקש ממה שביקש מישראל לשאול כלים יקרים. וכל כך למה? "שלא יאמר אותו צדיק (אברהם): 'ועבדום וענו אתם' - קיים בהם, 'ואחרי כן יצאו ברכוש גדול' - לא קיים בהם". הקב"ה מבקש מעם ישראל לעזור לו ולשתף פעולה, על מנת שיצא

תכנית הגרעין

והשבוע: גרעין הדר בחיפה

שם בישראל < גרעין הדר < **יודעים את מקומנו** < שכונת הדר בחיפה ולעיתים גם בשכונות הסמוכות לה < **באזור מאז** < קיץ תשס"ט < **משלימים מניין** < לפני יומיים הצטרפה אלינו המשפחה ה-16 < **הולכים בדרכו** < הגרעין הוקם על ידי רשת שעלי תורה, שמלווה אותנו, ובעיקר ראש הרשת הרב רחמים ניסימי וסגנו הרב משה גודלבסקי. בשאלות והכרעות חשובות אנו פונים לרב יעקב אריאל < **הולך בראש** < ראש הגרעין הוא הרב שמואל ששון, בוגר ישיבת רמת גן, עבד בכמה מפעלי תשובה של הציבור הדתי לאומי, היה רב קהילה ברמת גן, בחמש שנים אחרונות אחראי על פרויקט רבני קהילות של שעלי תורה. יחד איתו שותף בניהול הגרעין - דניאל רבקין, יליד אוקראינה, שעבד במסגרות שונות עם אוכלוסיית העולים מחבר המדינות < **לנגדנו תמיד** < להיות עם עין טובה גם בתוך הגרעין וגם כלפי חוץ < **רק אצלנו** < בשכונת הדר יש מרקם מגוון מאוד מכל הקצוות של האוכלוסייה בישראל שמצליח לחיות אחד ליד השני. עולים חדשים, חרדים - חסידים וליטאים, ערבים, נוצרים ומוסלמים, ישראלים צעירים - תנועות נוער, סטודנטים והגרעין התורני < **פעילות הדגל** < קשה לבחור מחד הפעילות עם קהילה של העולים סביב החגים במתנ"ס המקומי, בבתי הכנסת ובכיתות הגיו, ומאידך בפעילות שוטפת עם ילדים ונוער בסיכון במועדוניות ובגני הילדים < **לנגב ת'דמעות** < בשמחת תורה לפני שנה, כמה שבועות לאחר שהוקם הגרעין, התארחו אצלנו כ-140 צעירים שבאו לרקוד ולשמח. הספקנו להגיע ליותר מ-20 בתי כנסת בשכונה ובשכונות ליד, והשיא היה בהקפות השניות. היו לא מעט אנשים שממש בכו ואמרו ששמחה כזו הם לא ראו כ-20 שנה בשכונה. אפשר לומר שהרגשה המשותפת גם לתושבים וגם לחברי הגרעין הייתה - שיש תקווה < **אופס...** < בהקפות שניות שהיו בשמחת תורה, אחת מחברות הגרעין רקדה בשמחה והתלהבות עם אחת מבחורות השכונה כשברקע מתנגן השיר 'עם ישראל חי'. לאחר דקות ארוכות של ריקודים היא שאלה מה שמא? סוּאד ענתה הבחורה... הסתבר שהיא ערבייה < **דיבוק חברים** < יש השקעה רבה בגיבוש הפנימי, אנחנו רואים זאת כבסיס לכל הפעילות בשכונה. ישנה ועדה שאחראית על הנושא. מתקיימות פעילות וחוגים לילדי הגרעין, פעילות קבועה ומיוחדת לנשים, ערבי לימוד או גיבוש לגברים וכן שבתות וכמה טיולים משותפים לכל המשפחות < **דתיים שלובים** < הרב שמואל ששון הוא קרוב משפחה של הרב מרדכי אליהו זצ"ל < **ללמוד וללמד** < לימוד שבועי לגברים בחבורה. הרב אבישי גרוסר או הרב דורון עמר מעבירים שיעורים. כמו כן, אנחנו מזמינים מידי כמה חודשים רבנים שונים שמעבירים שיעורים בנושאים כללים או נושאים אקטואליים לכל חברי הגרעין, בעיקר סביב הפעילות עם אוכלוסיית העולים - העבירו לנו שיעורים רבנים כגון הרב דרוקמן, הרב דב ליאור, הרב לונדין ועוד. בנוסף, שיעורים קבועים לנשים שמעבירה אורית עמר או חני גרוסר וגם מרצות שמגיעות מידי פעם.

מכירים את חוק 'דתיים שלובים'? מזהים את חברי הגרעין שבתמונות? היכנסו לעמוד של **גילידעת** בפייסבוק ותייגו אותם!

גרעינים המעוניינים להיכנס למדור, מוזמנים לפנות אלינו למייל: gdaat@pisrael.com

260 סוכנים בכל הארץ מחכים לכם - הכנסו לאתר

חייגו עכשיו - מוקד הזמנות ארצי:

050-2060357

ניתן להשיג אצל מפיצי משק אחיה 999-242-800-1

לברור הנציג במקום מגוריך ולהזמנות הכנס לאתר
www.tuv-haaretz.co.il

השנה בט"ו בשבט

קונים רק

טוב

הארץ!
מקל

נהלך ברגש

הרב דני אלינר - ר"מ בנישיבת ההסדר אור עציון

ברכת רב

שאלה מה עניינה של ברכה מצדיק? ממי ראוי לבקש ברכה זו? מיהו האדם הראוי להעניק ברכות?

תשובה לפני שאכנס איתך לעובי הקורה של שאלתך, אזכיר לך שהברכה מהצדיק איננה אמורה בשום פנים ואופן להוות תחליף לעבודה אישית קשה ומאומצת. אם הקב"ה מעמיד אותך בניסיון כלשהו - אתה מתקשה בלימוד, יש לך קשיים בחיי החברה, בבית או בכל תחום אחר - הרי שלקושי זה ישנו תכלית. עליך לפשפש במעשיך ולתקן את הטעון שיפור.

לצערנו, כאשר אנו נמצאים בשגרה היומיומית אנו מתקשים למצוא זמן לערוך חשבון נפש עם עצמנו. הייסורים המתרגשים עלינו מידי פעם אמורים לעורר אותנו לבחון את מצבנו ולשוב אל עצמיותנו.

אם אתה מרגיש צורך לבקש ברכה מרב, יש להסיק שאתה חש במצוקה כלשהי. אין בכך כל רע, אך אל תשתמש בברכה כתחליף לעבודה אישית מאומצת. אדרבה, תקן את דרכך ושפר אותן ומתוך כך גם ברכת הרב תועיל יותר.

לאחר בסיס זה אנו יכולים להמשיך ולברר את שאלתך. אחת המתנות הגדולות ביותר שנתנה לנו היהדות הינה היכולת לדבר ישירות עם הקב"ה. זכות זו אינה שמורה רק לצדיקי עולם, אלא הינה ניתנת לכל אחד ואחד מאיתנו. גם אם אתה חש שאתה מזוהם מטומאת החטא, הקב"ה תמיד מאזין לתפילותיך, ללא כל מתווך העומד ביניכם.

כאשר אתה בא לבקש ברכה מהצדיק, אינך מבקש מכוחו העצמי דבר. אין לצדיק כח עצמי. עומק בקשתך ממנו הוא שהצדיק יצור את תפילתו לתפילתך, על מנת שתפילותיך תתקבלנה.

אמנם כפי שאמרנו, הקב"ה שומע תפילת כל פה

ברחמים. אך אף על פי כן, בוודאי מי שבמעשיו קרוב יותר לא-לוקים - יש ערך מוסף לתפילתו. בברכת הצדיק, מצדך הוא את תפילותיו לתפילותיך ובכך אתה מגביר את רחמיו של הקב"ה.

ואולם, אין משמעות ברכה זו שבקשתך תיענה בהכרח כפי שציפית. חשבונו רבים לפני הקב"ה ואין אנו יכולים להבין את עומקם. עם זאת, עלינו להשתדל בכל כוחנו להעביר את דוע הגזרה מעלינו. בכלל השתדלויות אלו נכללת בהחלט גם ברכת הצדיק, אך עדיין איננו יודעים מה תהיה ההכרעה של הקב"ה.

עלי להדגיש בפניך עניין מהותי נוסף. בעולמנו קיימים אנשים שונים ומשונים בעלי כוחות על-טבעיים - מגידי עתידות, קוראי מחשבות, נומרוולוגים וכן הלאה. עליך להזהר שלא לשים את הצדיק בשורה אחת עם אנשים מהסוג הזה. כוחו של הצדיק איננו עקב כוחות מאגיים שאיתם הוא נולד. כוחו של הצדיק הוא מתוך התורה עליה עמל, מתוך יראת שמים ומידות טובות בהן הוא ניחן. רק מי שלמד ועמל על התורה ועל העבודה הוא זה שראוי להאציל מברכתו כלפי אחרים. רק מאנשים אלו עליך לשאוף לקבל ברכה.

גם אם יוכח מעבר לכל ספק שישנם אנשים המסוגלים לשנות את הגורל, אין בכך דבר. ישנם כוחות רבים בעולם, וחלקם מגיעים ממקומות רעים. רק מי שקיבל את כוחו כתוצאה מלימוד התורה רשאי להשתמש בכוחותיו אלו.

לבסוף אדגיש: היום מקובלת תפיסה לפיה בכל מקרה כדאי לבקש ברכה. 'אם לא יועיל, וודאי לא יזיק'. אם זו התפיסה, אפשר לוותר מראש על קבלת הברכה. ברכת הצדיק איננה עוד ניסיון. אנו מאמינים בכוחה של ברכה ויש להתייחס לעניינה בחרדת קודש. מי שלא רואה כך את הדברים עדיף שינסה אפיקים אחרים ■

עלילות צ' המעצבייני"ש

לשליחת רעיונות: shaharyosi@gmail.com

מרכז ללוקי וויסבט אף פרויקט

שפת אמת

ועכשיו נוח יותר ללמוד עם מהדורת אור עציון המפוארת עם פתיחת ראשי תיבות, מקורות והרחבות

להשיג בחנויות הספרים ובהוצאה:
אור עציון ספרי איכות תורניים
08-8502822 | www.machon.oretzion.com

מעילי פליז

Joseph X kauffman

במחיר מיוחד
לקוראי גילידעת
להזמנות:

054-9544951

משפחת אור עציון מוזמנת לטקס חנוכת בית המדרש המחודש של הישיבה הגבוהה אור עציון

הודו לה' כי טוב

אי"ה ביום ראשון י"א שבט בשעה 16:30
נעלה אל בית המדרש המחודש
ע"ש ר' ישראל קושיצקי

בתוכנית:

תפילת מנחה

תהלכות ריקודים

הכנסת ספרי התורה

דברי תורה וברכה מפי:

הראשל"צ הרב שלמה עמאר שליט"א

מו"ר רה"י הרב חיים דרוקמן שליט"א

מר אשר אברגיל- ראש המועצה האזורית שפיר

כיבוד קל

דינר מיוחד לידידי ובוגרי הישיבה יתקיים אי"ה בכ"ג אדר ב', מצפים לראותכם!

לינץ' לפני כחודשיים, בערב שבת פרשת נח, עשו למורי ורבי, דויד'ה בארי, לינץ' תקשורת אחרי שפגע בנער שניסה עם חבריו לבצע בו לינץ'. הם עשו זאת משום שהתקשורת והשמאל לא מסוגלים לעכל כיצד איש אחד, במו ידיו וחבריו, שינה את כל אזור עיר דוד, ממעוז של טרור ליעד תיירותי מוביל בירושלים.

דו קיום המטרה שלנו היא להתיישב בכל הארץ הקדושה שהקב"ה העניק לנו, ולא רק בירושלים. אנו רואים חשיבות גם בהתיישבות בגליל, בעכו, בכרמיאל, בנצרת, ביפו ועוד. ברמת הפעולות היום-יומיות שלנו אנו רואים מטרה בסיוע ליהודים להתיישב במקומות האסטרטגים, בערים בהם קיימת חולשה רבנית-ישראלית, בחבל ארץ שהמדינה מזניחה. הישמעאלים שמצויים באזורים אלו מוזמנים להישאר שם, בתנאי שיקבלו את מרותנו ואת חוקינו. אם לא יש לסייע להם להגר מרצון למדינות אחרות באירופה, קנדה ודרום אמריקה.

הר הזיתים לצערי, בית הקברות היהודי העתיק ביותר בעולם הוא גם בית הקברות היהודי המוזנח ביותר בעולם. יש לקדם את חוק 'הר הזיתים-אתר לאומי' שמקדם ח"כ אריה אלדד. רק אמירה חד משמעית של הממשלה שההר הוא אתר בעל משמעות לאומית מיוחדת, רק אמירה ועשייה שכזו תוביל לשינוי אמנם ניתן להרגיש ולהבחין בשינוי מסוים בשנה האחרונה אבל לצערנו הקצב איטי מאוד. בעתיד יש לאפשר גם קבורה בקומות, על מנת להכשיר עתודות קבורה בהר הזיתים, ובכך להמשיך 'להחיות' את ההר בקברים טריים, אבל רק בחלק המזרחי של ההר, האזור הזה לא נצפה מהעיר העתיקה.

רוואבי הקרן הקיימת לישמעאל תרמה אלפי עצים לעיר הערבית הנבנית, עובדי קק"ל התנדבו בעבודות התכנון והפיתוח. אז על מה אנו מלינים שממשלת ישראל מסייעת לערבים? התקווה היחידה שלנו היא שהעם היהודי התעורר. הצרה שלנו היא הימין המבולבל - הימין שמצביע לליכוד שפוגע במחנה שלנו כבר למעלה מ-20 שנה, שמתפקד לליכוד בניגוד לדעת רבניו, ואחר כך עוד מתפלל אותו 'ימין' שמגרשים אותו מביתו, שבונים לערבים ערים ועוצרים את רבניו.

שמעון הצדיק אחרי שנוף ציון תבנה ותכונן במהרה, שכונת שמעון הצדיק, יחד עם נחלת שמעון ומלון שפרד, תהווה את הנוכחות המסיבית ביותר של יהודים במזרח ירושלים. יש להצדיע לתושבי המקום שעומדים נחושים, ללא סיוע מספיק מצד הימין לצערי, אל מול האירופאים, האמריקאים והשמאל הקיצוני.

על הסיכון: מה, ביישובי עוטף עזה פחות מסוכן? < על הר הזיתים: יש להחיות את בית הקברות < ועל חנקין: גאולת אדמות נחוצה היום עוד יותר מבימינו

מקים הקרן לאדמות ישראל, ומראשי תנועת אלע"ז, אריה קינג, רואה את התקשורת עושה לינץ' למורו ורבו ואת הקרן קיימת בונה את העיר הערבית ומנבא את עתידו של בית יהונתן אבל עדיין מזהה אור בקצה המנהרה

גאולת אדמות 'הקרן לאדמות ישראל' נוסדה בשביל לסייע לכל יהודי באשר הוא לקיים את מצוות גאולת קרקע, ולסייע לנו בפעולה המורכבת של רכישת קרקעות מערבים. על כל יהודי בעולם מוטלת החובה להיות בעלים של קרקע או דירה בארץ ישראל. אם רק 10% מיהודי העולם יעשו כן וירכשו אדמה או דירה בישראל הכל היה נראה אחרת.

אני לא מרגיש שאני ממשיך דרכו של חנקין שקנה את אדמות ארץ ישראל לפני קום המדינה. אולי גם של חנקין, אבל בעיקר ממשיך דרכם של אבותינו אברהם, יצחק ויעקב, של משה ויטנברג, ניסן בק, צביקה סלונים ובנק פויכטוונג, של מתתיהו הכהן דן, דוד בארי ועוד. בהחלט יש גם היום מקום להרבה כמוהם וכמוני, כי לצערי אנו מצויים במלחמת קרקעות חמורה יותר מתקופת טרם-המדינה, אז היה קונצנזוס בעניין. היום הפוסט ציוניים השתלטו על המוסדות הציוניים וטשטשו את הזהות היהודית של מוסדות אלו.

בית יהונתן בין יהונתן הוא מה שאני מגדיר 'תקלה מבצעית'. היה אסור להגיע למצב אליו הגענו, שבגלל תוספת בלתי חוקית של 2-3 קומות זכה ראש העיר ירושלים בתעודת כשרות המאפשרת לו לא להרוס מאות בתי ערבים בלתי חוקיים. הנזק שהוא גרם להתיישבות היהודית במזרח ירושלים הוא אדיר. לא ייתכן שהימין (כולל האיחוד הלאומי) תומך במדיניות ראש העיר 'להלבין' את מאות בתי הערבים הבלתי חוקיים, בתמורה לאי-אטימתם של קומות בלתי חוקיות. מה שיקרה בסוף (גזר ושמור ראיון זה) הוא: בית יהונתן יפונה מיהודים ואף לא בית אחד של ערבי ייהרס!

מזרח העיר כמובן, יש לחזק גם את שכונות הגבעה הצרפתית, פסגת זאב, נווה יעקב ועוד. יש אנשים המסוגלים להתמודד עם מגורים בשכונות כמו מעלה הזיתים, נוף ציון, שמעון הצדיק, ויש כאלו שאינם. את אלו ואלו יש לעודד להגר לשכונות במזרח ירושלים שבהן ישנן ניסיונות של ערבים לנגוס בזהות היהודית של השכונה.

סיכון בשנת תשס"ז, כאשר עברתי למעלה הזיתים, הוריי וחבריי חששו לבקר ושאלו הרבה שאלות האם מסוכן? ילדים? משפחה ועוד. בשנת תש"ע היה זה תורנו לשאול את הוריי המתגוררים בקיבוץ עלומים ב'ארץ הקאסמים', האם זה לא מסוכן לבקר אותם, והיה זה תורנו לשאול האם זה בסדר להביא ילדים לשם ובכלל הצענו להם לבוא אלינו להר הזיתים על מנת להתנתק למספר ימים מהתקפות הטיילים. בקיצור, בארצנו הקטנה כל הארץ היא חזית, ולכן אין מי מה לחשוש באופן יוצא דופן בהשוואה לאזורים אחרים.

זה? אחים לא עושים דברים כאלה!" בצר לי פניתי לחברה לעבודה, דוסית בדיוק כמוני: "תגיד, זו רק אני או שסיפורי התנ"ך קצת מפחידים עבור הילדים?" היא גילתה לי שהגננת של בתי היא לא ייחודית בנוף מספרי הסיפורים. בשלב הזה אני רוצה להגיד משהו שהוא אולי לא תקין פוליטית אבל נראה לי שבמקרה הזה אין ברירה. לא נראה לי שכל סיפורי התנ"ך וההיסטוריה היהודית מתאימים לילדי הגן. יש כמה פרטים שכל אמא הייתה משמיטה וכמה סיפורים שאפשר לחכות איתם לבית הספר. בכל זאת, פרשת השבוע צריכה להיות חוויה נעימה עבור הילדים, ויש מספיק סיפורים יפים בתנ"ך שלא ידירו שינה מעיני הזאטוטים. תנו להם להיות יהודים - אבל לישון בשקט ■

של דודו" (ראו קלטת חנוכה של דודו פישר). "אהה", הבנתי, "זה לא אמיתי! הוא רק שחקן בהצגה, זה לא באמת מתתיהו. כמו שדודה שלך שחקנית, כך גם הוא שחקן", הסברתי. "אז אמא, תתקשרי לדודה ותגיד לה שלא תעשה הצגות על חנוכה ועל בית המקדש שנשרף. זה מפחיד אותי בלילה." רק בשלב זה הבנתי את פשרו של העיסוק האובססיבי בחנוכה, בבית המקדש ובמתתיהו חודשים אחרי חנוכה. היא פשוט נבהלה מהסיפור כפי שהסבירה לי: "היוונים הרשעים שרפו לנו את בית המקדש, והיהודים עצובים". הייתכן שיש כמה סיפורי תנ"ך והיסטוריה יהודית שעדיף לחסוך לילדי הגן? בדיקה קצרה שערכתי העלתה שסיפורי חנוכה הם לא היחידים שמפחידים אותה בלילה. אשת לוט הפכה למלח כי היא הסתכלה על שרפה, כלשונה, והגננת בקשה מהם לא פחות מאשר לצייר את אשת לוט ברגע מכון זה. גם האחים של יוסף שהשליכו אותו לבור לא הוסיפו לה שעות שינה, וכן הוסיפו שאלה נוספת לקושיות החיים: "למה? למה הם עשו לו את

"אמא, איפה מתתיהו?" פנתה אלי בתי בת הארבע בשאלה מפתיעה, חודשיים אחרי חנוכה. "מתתיהו?" ענית לה, מנסה להשיג זמן עד שאפשפש בראשי ואמצא תשובה הולמת. להגיד לה שהוא פשוט נפטר? לא בא בחשבון. גיל ארבע לא נראה לי כזמן טוב להתמודד עם חידת סופיותו של האדם. "הוא הלך לארץ אחרת", ענית לה. "איזו ארץ? מצרים?" "כן". "אני לא חושבת", היא ממשיכה. "הוא מאוד אוהב את ארץ ישראל". "את רוצה לאכול משהו?" ניסיתי להסיט את הנושא. "לא לא", היא ממשיכה לחקור. ולאחר שדליתי אינסוף תשובות לשאלה המציקה, פתרה לי הקטנה את הבעיה: "אמא, אני חושבת שאו שהוא מת, או שהוא נפטר...". לאחר שפתרנו את הבעיה הקשה, חזרנו לשאלות חנוכה. "אמא, איך מתתיהו נראה?" "אני לא יודעת. אף אחד לא יודע. הוא היה פה מזמן". "אני יודעת!" היא פוקחת את עיניי. "הוא לבוש אדום ויש לו זקן קטן כזה. ראיתי אותו בטלוויזיה

יוצאת מדעתה

אני מרגישה שכבר למדנו להכיר אחד את השני, ואני חושבת שאני בשלה להתלטה...

אני חושב שאני עדיין צריך עוד קצת זמן...

מה? שלושה שבועות לא מספיקים לך?

ציירה: תיקי עדרי

תודה לבר חי

מוקדש לרעות ומלכי התותחים ולכל מי שיפרח מהקן...

גם לכם היו פדיונות בדייטים?

גם לכן נמאס לשמוע את השאלה איך יראה שולחן השבת שלכן, ועוד יותר את התשובה של הצד השני?

שלחו אלינו ל: gdaat@pisrael.com

פדיונות וסיפורים מצחיקים מדייטים, ואת הסיפורים הטובים ביותר נכניס לבועות בקומיקס.

בקרוב אצלכם...

גילוי לב

איש

איננו יודעים מתי בדיוק זה קרה, אבל פתאום הפכנו להיות משהו שצריך להחביא. זוג הורים מבוגרים ולא עדכניים שרק עושים בושות. תמיד חשבתי שאני אהיה האבא הגבר שמשחק עם הילד שלו כדורגל, שמעודכן בהווי החיים של הילדים שלי, שמכיר את העולם בו הם גדלים ושיכול לתת להם עצה או שתיים לאן כדאי להם לפנות.

אך פתאום אני מגלה שכדורגל זה כבר לא באופנה, שהווי החיים שלך היום נמצא בכלל ב'מרחב הווירטואלי' ושאתה מדבר שפה שאני מבין רק 80% ממנה למרות שאתה טוען שזו עברית.

אין לנו כל כוונה לחזור ולהיות ילדים, וגם לא נראה לי שאני אפתח עמוד בפייסבוק כדי להיות חבר שלך. זאת מסיבה מאד פשוטה: היום, כאבא, אני יודע שיש לך מספיק חברים אבל יש לך רק אבא אחד, ושכמה שהעולם שלנו ישתכלל, יתקדם וישתנה זה תמיד יהיה 'מסביב' בבסיס וביסוד, הילדים הם אותם ילדים, ותתפלא לשמוע שנים ההתמודדויות שלך כמתבגר גם אני ואפילו סבא שלך התמודדנו.

אנחנו נתאזר בסבלנות ולא נפתיע אותך ליד החברים שלך. רק שתדע שאנחנו מאוד גאים בך ואוהבים אותך.

אבא ואמא

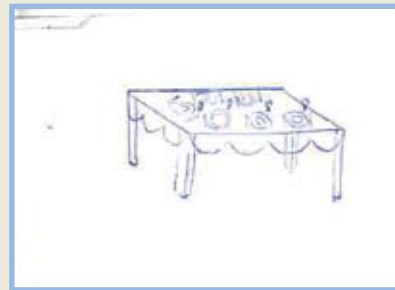
'הפאדאניס'

(אם ככה כוונתם אגף האמא והאבא).

רחל מאור

גרפולוגית וקוראת ציורי ילדים
מרכזת קורס גרפולוגיה וציורי ילדים
ביחידה ללימודי תעודה גבעת ושינגטון

לפנינו ציור של צעירה - בשנות העשרים לחייה - שהתבקשה לצייר שולחן שבת. באמצעות ציור זה ניתן ללמוד על התייחסותה לדינמיקה המשפחתית, למסורת, לטקסיות, לכללים, לחינוך וכיוצא באלו. ציור זה מאפשר לנו לראות את המעטה החיצוני של המציירת, ויחד עם זאת להציץ גם אל תוך פנימיותה. בתמונה שלפנינו בולטת העובדה שיש שולחן ערוך: מפה, כלים, סכ"מ, אך נעדרים ממנו הכיסאות, ובעיקר - האנשים. בחירתה של המציירת מה להציג בתמונה ומה לא להציג, מאפשרת לנו ללמוד על התייחסויותיה ועל סדרי העדיפויות שלה.

על עצמו. דבר זה מלמדנו על רצון לתקן: שהכל יראה יפה, מושלם ומוקפד.

הציור מאפשר לנו הצלבת מידע, כך שמה שאנו למדים מחלק או מסימן אחד בציור, צץ ועולה בביטויים ובחלקים אחרים בציור.

גם מיקומו של השולחן מחזק את מה שלמדנו מהסימנים שהוזכרו לעיל: הצד הימני של הדף נותן לנו מידע על עברו של המצייר והצד השמאלי - את המבט לעבר העתיד. מאחר והשולחן מושך ימינה, לכיוון העבר, ניתן להסיק שהשפעת הבית על המציירת הינה רבה, כך שהחינוך והרקע המשפחתי חזקים ונותנים את אותותיהם על המציירת.

השולחן נראה כמרחף באוויר. המסקנה הנלמדת מכך היא שלמרות שבאישיותה באים לידי ביטוי בולט עברה וחינוכה, הייתה המציירת רוצה להתנתק ולהיות עצמאית יותר בהחלטותיה ובהתנהלותה. אולם זה לא פשוט: היא מרגישה שיש שני כוחות משיכה, כאשר האחד מושך כלפי מעלה לכיוון של שינוי, חופש ועצמאות, ואילו השני כלפי מטה לכיוון של המחויבות להורים, למסורת, למוכר ולידוע. זוהי דילמה מוכרת שהמציירת שלנו מביאה לידי ביטוי בציורה.

שקיפותה של המפה וצורתה המעוגלת, מלמדים על כך שתפיסתה של המציירת היא שכלפי חוץ הכל צריך להראות מושלם (למרות שפה ושם נראים סדקים במפה) - סבר פנים יפות, חיוך, ארגון מופתי. אולם אם נציץ מתחת למפה נגלה שזהו רק צידה האחד של המטבע.

בתקווה שנפגוש יותר ויותר מטבעות ששני צידיהם יפים

הדגש ששמה המציירת על המפה והכלים המסודרים מלמדים שסדר, טקסיות, ארגון, מראה ורושם חשובים לה מאוד. הכל צריך להיראות מאורגן, מתוקתק, נקי ורשמי.

האנשים ככלל, ובהם בני משפחתה, הם משניים לצורך העניין. אין להסיק מכך שהמציירת איננה מחוברת לבני משפחתה. החיבור מתקיים באופן טבעי, אך הוא לא בא לידי ביטוי באמצעות ביטוי קרבה וחום.

המציירת משדרת איפוק וקרירות. דבר זה נלמד כאמור מבחירתה של המציירת: מה להעדיף, מה להדגיש ומה להעלים.

הקווים בשולחן ישרים, חדים וזוויתיים, מה שמלמד על טיפוס ענייני, קר ונוקשה. היא ממעטת להביע רגשות ומעדיפה להתרכז במה שמבחינתה הוא העיקר: עשייה.

ישנם חלקים בציור בהם הקווים אינם רציפים והחלטיים, ואפילו שבורים. מכאן ניתן ללמוד שהמציירת חוותה יחס נוקשה בבית בו גדלה ואף נפגעה מכך רגשית. אף על פי כן היא איננה מסוגלת לשנות את התבנית לתוכה נולדה ובה גדלה וחונכה והיא ממשיכה באותה דרך. ניכר, כמו כן, שהיא עדינה ולעיתים נוהגת בהססנות, אך לאחר שהיא מקבלת החלטה קשה לשנות את דעתה.

חלקן התחתון של רגלי השולחן זוויתיים גם הם. בכך אנו מקבלים חיזוק לרושם שהבית בו גדלה המציירת היה בית ביקורתי עם חינוך נוקשה ומוקפד, שבו לא נהגו להפגין רגשות חיבה.

באחת מדפנות השולחן ניתן לראות קו שחור

דעת ילדים

(נפרסים מתוך מנאס)

ריבוע קסם והיגיון

1. החומר שנשבר אך לא טובע (י, ט"ו)
2. הכלב אוכל את האמצע (י"ב, נ"א)
3. הוא גדל בין החי לדומם (י, ה')

3	2	1
		2
		3

תשובות שלחו למייל: yeladim@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב. בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. בהצלחה!

מנטוס
עושה לך טוב

חידת השבוע

לחצו אמצעית עוזר

פתרון ריבוע הקסם
מהשבוע שעבר:

י	נ	ע
כ	ט	נ
2	כ	י

הזוכה:
הודיה נציאנו מבת-ים

פיצוחים

חידה בחרוזים לשולחן השבת מאת מרדכי פרימן
תשובות שלחו למייל: gdaat@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב.

בפרק ז' פסוק ז' נכתב גילם של משה ואהרן בדברם אל פרעה: "משה בן שמונים שנה, ואהרן בן שלוש ושמנים שנה".
משפחת תירוש מטלמון

הפרסים מתחת:

זה עונג שבת

חידת השבוע

לחצו אמצעית עוזר

אם נעבור על פרשת בא לפי כל הכללים,
נמצא ברצוף עשר מילים -
שתיים מהן הן לא אגדה -
אלא מילה וניגודה!
שתי מילים חיוביות -
ושתי מילים שליליות!
אותו שורש בעבר ובעתיד -
מהי המכה? זאת עליכם להגיד!

"ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" לא רק ברכיבה על אופניים...

ליקוח מאתר האינטרנט:

לעליה לתורה!

זהו, אני מוכן-

הכנות

אחרונות...

ציור: בלאת כהן

לוי כנס הפקות מציה:

פרסומי ישראל ושור

בין ההיכלות

הקולות שבין היכל בית הכנסת להיכל האופרה

**מכון תל-אביב לחזנות מצדיע לשלמה להט (ציץ')
בקונצרט גאלה מיוחד**

בנוכחות ח"כ לימור לבנת - שרת התרבות והספורט

בבית האופרה - המשכן לאמנויות הבמה, תל אביב

יום חמישי ח' בשבט תשע"א (13/1/2011) בשעה 20:00

זמר המטרופוליטן אופרה - אלן גלסמן

והחזנים: נתנאל הרשטיק • יעקב שטארק • צודיק גרינוולד

בליווי: התזמורת הסימפונית חיפה ומקהלת מכון תל אביב לחזנות

מנצח: נעם שריף במאי: משה אלפי

הכוכב הצעיר
אורעד כץ
בהופעת אורח

משרד
התרבות והספורט

מכון תל-אביב לחזנות
Tel Aviv Cantorial Institute

לפרטים והזמנות כרטיסים:
קסטל : 03-6045000 או קוי בזק *5000
לוי כנס : 04-6251060 , 052-8771724